

تحلیل ریخت شناسانه ی داستان سه ترنج اسرار آمیز با تکیه بر نظریه ولادیمیر پراپ

نسرین قربانی^۱، مریم کیانی فر^۲

۱- دانشجوی دکترای تخصصی زبان و ادبیات فارسی

۲- دانش آموخته دکترای تخصصی زبان و ادبیات فارسی

چکیده

اصطلاح «ریخت شناسی»، به عنوان یکی از روشهای تحلیل و طبقه بندی عناصر متن می باشد که ولادیمیر پراپ آن را بر روی یکصد قصه عامیانه ی روسی، وارد کرد و به صورت نظریه ی نقد ساختاری مورد مطالعه قرار داد. این شیوه ی تحلیل در شناخت نقش ها به ویژه، خویشکامیها و نحوه ی ارتباط شخصیت های داستان با یکدیگر و به خصوص نقش های ویژه آنها و همچنین شناسایی حرکتهای متن و چگونگی ترکیب و ارتباط این عناصر با یکدیگر کارآمد است. بر همین اساس، در این مقاله کوشیده ایم قصه سه ترنج اسرار آمیز که از داستان های پریان به شمار می آید را مورد بررسی قرار دهیم. نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از آن است که این داستان در زمره قصه های پریان است و بسیار با نتایج تجزیه و تحلیل پراپ مطابقت و همخوانی دارد.

واژگان کلیدی: قصه، شاهزاده، ترنج، ریخت شناسی، ولادیمیر پراپ